

ODPRAWIONY (58) *part praet pass pf*

odprawiony (36), **odprawion** (22).

Pierwsze o oraz a jasne. ◊ *W formach złożonych* -on-. ◊ *W formach niezłożonych* -on, -ono; -ona (1), -óna (1) *SarnStat* (1:1).

sg m N odprawion (12), odprawiony (5); ~ (*praed*) odprawion (12), odprawiony (2); odprawiony *SkarŻyw*; odprawion : odprawiony *ActReg* (2:1). ◊ *I* odprawionym (1). ◊ *f N* odprawiona (4), odprawionã (3), odprawion(a) (5); ~ (*attrib*) -ã (1); ~ (*praed*) -a (4) *RejZwierc, CzechRozm, SarnStat* (2), -ã (2) *RejPos, VotSzl*. ◊ *L* odprawion(e)j (1). ◊ *n N* (*praed*) odprawiono (5). ◊ *pl N m pers* odprawieni (15). *subst m i f* odprawioné (3); -é (1), -(e) (2). *n* (*praed*) odprawioné *SarnStat* (2), odprawiony (1) *RejPos*. ◊ *A subst* odprawion(e) (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: odprawiony od kogo (7), *odprawiony przez kogo* (2); *przez kogo* *SarnStat*; *od kogo : przez kogo* *ActReg* (1:1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI(XVIII) w. s.v. odprawić.

1. Załatwiony, wykonany, zrealizowany (31) :

Z podmiotem nieosobowym (1): *Executor – Dozorca* *abi* *rzecz* *beła* *odprawiona* *Calep* 387a.

odprawiony jak [*zawsze z podmiotem osobowym = czyja sprawa*] (2): *profto* *lie* *wnet* *vdála* *do* *fwiętych* *nog* *iego/ á* *też* *flyłzyfz* *iáko* *ieft* *odpráwiona* *RejPos* [310], 300v.

a. O czynności związanej z pełnioną funkcją publiczną (24) :

Z podmiotem o znaczeniu ogólnikowym (2): *izesmy* *widzieli* *wedle* *potrzeby* *bydź* *wszytko* *przez* *Pana* *Hetmana* *odprawiono* *ActReg* 143. *Cf* »odprawiona ma być sprawa«.

Z podmiotem oznaczającym zgromadzenie, przedsięwzięcie odbywanie z udziałem wielu osób (6): *iako* *zwielką* [*!*] *pociechę* *mam* *ze* *Koronacya* *odprawiona* *ActReg* 12, 21; *Iż* *w* *Podláfkim* *Woiewódtwie* *Rewizia* *doftáteczna* *dóbr* *náfzych* *Królewfkich/ [...]* *iefcze* *dotąd* *niedofzła/* *ták* *iáko* *w* *innych* *Woiewódtwach* *iuz* *ieft* *odpráwioná*. *SarnStat* 1197; *VotSzl* D. *Cf* »sądy odprawione są«, »sejm odprawion jest«.

Z podmiotem wskazującym na to, z czym związane jest działanie (1): *Goniec* *Mořkiewfki* [...] *do* *Wilná* *ma* *bydź* *prowódzón/ y* *tám* *od* *PP. Rad/ y* *lifty* *od* *niego* *przyjętę/ y* *wftné* *pořelřtvo* *przeřłucháné/ á* *ták* *lifty* *iáko* *pořelřtvo* *z* *PP. Rádámi* *oboygá* *narodu* *communikowáné/ y* *zá* *porozumieniem* *wřzytkich* *odpráwioné*. *SarnStat* 45.

Frazy: »sądy odprawione są« (1): *kiedyby* *tákie* *řády* [...] *wftáwicznie* *trwáły/ y* *mnieyfzym* *kóřztem/ y* *rychleyby* *odpráwione* *były* [*iudicia ... expedirentur*]. *ModrzBaz* 91v.

»sejm odprawion jest« (1): *Który* *Séym* *przez* *nas* *y* *wřzyřtki* *Prełaty/ Pány/ y* *iné* *obywátele* *y* *Pořly* *Ziemfkie* *odpráwion* *ieft*. *SarnStat* 939.

»(jak) odprawiona ma być sprawa« (1): *zebyřmy* *my* *przypatřzywszy* *się* *tym* *wszytkim* *rzeczom,* *iesliby* *się* *nam* *zdało,* *aby* *tak* *odprawiona* *miałabydź* *tasprawa* *kazali,* *Cursorowi* *zniá* *iuz* *zaraz* *iachać* *ActReg* 143.

a. Rozpatrzony, rozstrzygnięty (7) :

Z podmiotem nieosobowym (5): *co* *teraz* *z* *tym* *wciskiem* *działac,* *to* *in* *deliberatione* *paucorum* *mabydź* *odprawiono*. *ActReg* 3v. *Cf* *Fraza*.

Z podmiotem osobowym [= czyja sprawa] (2): ták iż kto piérwéy spráwę począł/ piérwéy niech będzie miánowan y odprawion SarnStat 784, 785.

Fraza: »sprawa odprawiona była (a. może być odprawiona)« (4): ponieważ wśzytkie spráwy ná wiecach [...] mogą być odprawione [res ... expediri possint]. ModrzBaz 91v, 85v; ActReg 95; SarnStat 152.

β. O posłach zagranicznych: przyjęty na uroczystej audiencji [cf objaśnienie s.v. ODPRAWIĆ 1.a.β.] (7) : Tego też czáfu pośłowie Moskiewcy przyiecháli od Bázylego/ [...] potym po wypełnieniu przyięgi/ odprawieni. BielKron 407.

odprawiony z czym (4): A ták pośłowie wczyniwśzy ołd pod przyięgą/ s tym odprawieni iáko żądali/ iż im [...] podatki ktore káždy rok Krzyżakom dawáli/ odpuszczono ieśt BielKron 391v, 408v [2 r.]. Cf odprawiony z czym do kogo.

odprawiony z czym do kogo (1): Odprawieni tedy ci pośłowie do Hordy z wielkimi podarkámi StryjKron 682.

odprawiony jak (3): yssz then gonyecz krolya Wangierkiego nyeláskawye odprawyon LibLeg 7/98v, 11/31v; BielKron 413v.

Fraza: »posłowie (byli) odprawieni« [szyk zmienny] (3): pośłowie y ini goście byli czeftowani y z dáry odprawieni BielKron 408v, 391v; StryjKron 682. [Cf też a. SarnStat 45.]

Wyrażenie: »w [jakich] sprawach odprawion« (1): bedziesz go proschil y żądał o to abi wlich sprawach wktorichesz poslan bil dobrze a richlo odprawyon. LibLeg 11/31v.

b. O czynności kultowej [jak] (1) : ktory się iákimkolwiek po niedawney zwłászczá á przyśtoynie przedtym odprawioney śpowiedzi/ prochem grzechow powśzednich przykurzył. LatHar 111.

c. Któremu podołano, uczyniono zadość (1) :

Fraza: »potrzeby odprawione być mogą« (1): iże z nich [prowentów] potrzeby miáłtá tego nullatenus odprawioné bydź nie mogą. SarnStat 964.

d. Zbyty, zlekceważony, którego prośbie odmówiono (2) : wnet [panny głupie] ieły żebrać v onych drugich gotowych [panien mądrych]/ áby czym wśpomogły onę nędzę swoię. O wnet śluchay iáko były odprawiony: Nie niebożátká nie/ iuz nie wczás nábywacie RejPos 342; StryjKron 612.

2. Omówiony [w tym z podmiotem (lub wyrazem określonym) o znaczeniu ogólnikowym (4), oznaczającym temat wypowiedzi (2)] (6) : Bo młodość w piérwzych księgach iuz ieśt odprawioná RejZwierc 29v, 115v; SarnStat 792.

Wyrażenie: »krotkimi słowy, na krotce, kilkiem słow odprawion(y)« [w tym: odprawiona rzecz (2)] = *astricte facta oratio* Mącz (1:1:1): Mącz 421c; gdy go pytáli áby im dał śwe zdánie/ iáko by káżda Rzeczpośpolita nalepiey á namocniey moglá być pośtánowiona/ tedy ták powiedział: Iż to może kilkiem śłow odprawiono być. RejZwierc 55; że dziś ledwie rzecz iedná/ y to ná krotce/ odprawioná może być. CzechRozm 2.

3. Wysłany, wyprawiony; dimissus Cn (15) :

odprawion z czym (7): A s tymże to pośelśtwem [...] tu odprawuie ten święty Pan do nas zwolenniki swoie/ nic im inego nie poruczáiác/ iedno to s czym też był odprawion [...] od Bogá oycá śwego niebieśkiego. RejPos 118v.

α. *W funkcji rzeczownika: Wysłaniec; dimissus Vulg (2)* : A ták oni odpráwieni [illi ... dimissi]/ przyfzli do Antyochiey/ á zebrałszy lud oddáli lift. *BibRadz Act 15/30; WujNT Act 15/30.*

a. *Któremu kazano odejść, pozbyto się go (4)* : Ezop rzekł nie pułzczę zadne^{go}/ Aże go vznam mądrego. [...] Y inni co przychodzili/ Takiełz odpráwieni byli *BierEz E2v; SkarŻyw 368*; Ten dla docześnych pożytkow chciał Páná Iefufá naśladować: y przetoż odpráwion. *WujNT 233.*

odprawion skąd (1): aby żołnierz bez odwłoki tuztego kąta wyszedł gdyz [...] tetukały ogładzaią Przeto zeby Krol [...] wto weirzał Odpowiedziano zebez mieszkania tuztąd odprawion będzie *ActReg 25.*

b. *Któremu pozwolono odejść, zwolniony (1)* : iakom iest y poiman y chowan na wet y odprawion od niektorych zwoiska Arcyxiążęcia IM Maximiliana. [Cf byłem przez niedziel 7 [...] wwiezieniu [...] Aztamtąd W Wigilią Bozego Narodzenia [...] dodomu mię od esłali. 14] *ActReg 13.*

c. *Zwolniony ze służby; missus, solutus Cn (3)* : *LibMal 1550/151*; Abgefetzt werden. Odpráwionym być. Removeri ab officio. *Calag 2a.*

Szereg: »odkazan i odprawion« (1): Yáko theż ten flugá przełożony od páná łwego ná yákyem wrzędzye/ yefli go nyepzypiluye/ połpolicye od páná z nyedobrym á z wyelką nyeláfką bywa odkazan y odpráwyon. *GliczKsiąż O5v.*

d. *Odesłany z powrotem (4)* : mátká krolowey z brátem Kázimierzem y s fynem Ianem byli dłużey pozostáli/ potym odpráwieni y odprowadzeni ná Powázę. *BielKron 408v, 413v.*

odprawiony z czym (2): kazaliśmy aby z responsem y zkondytiami temi Cursor X Biskupa był odprawiony. *ActReg 143. Cf odprawiony z czym do kogo.*

odprawiony z czym do kogo (1): pomiełzkawłszy tám czas nieiáki/ odpráwieni fą z pokojem [*dimissi sunt cum pace*] od braćiey do tych ktorzy ie byli połáli. *WujNT Act 15/33.*

4. *Usunięty z tekstu (1)* :

Szereg: »odjęty i odprawiony« (1): iż ilekroć miáłtá/ które w téy kopiiéy Przywileiu fą wypifáné [...] łpráwy [...] przed łądem przerzeczonym przez ápellácią wwiedzioné będą mieć: tedy gdy oné Miáłtá będą odieté y odpráwioné [*illis amoventibus et exclusis JanStat 1018*]/ inné Miáłtá ná mieyfce ich z innémi pozostálémi niech będą wzięté y wltáwioné. *SarnStat 953.*

5. *praw. Który usamodzielnil się majątkowo opuszczając dom rodzinny; emancipatus BartBydg, Cn (3)* : *BartBydg 47b*; iż Synowie y Corki po śmierci Rodzicow łwoich/ włythkiego Imienia/ rowny dział biorą [...]. Wyiáwłszy by s nich niekthorzy odpráwieni byli *GroicPorz ff3v, ff3v.*

*** *Bez wystarczającego kontekstu (2)* : Consummatus – Odprawiony, dokonczony. *Calep 250b*; Transactus – Przełzli, odprawioni. *Calep 1080a.*

Synonimy: 3. posłany, wysłany; d. odesłany; 4. odjęty.

Cf NIEODPRAWIONY, ODPRAWIĆ